

mgr Karol Moniczewski

ORCID: 0000-0002-1773-9034

moniczewski@gmail.com

Wydział Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

Skutki naruszenia zasad reprezentacji spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z art. 210 § 1 k.s.h. – glosa krytyczna do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 8 listopada 2024 r., II CSKP 1733/22

Słowa kluczowe: umowa członka zarządu ze spółką; nieważność czynności; bezskuteczność zawieszona; potwierdzenie czynności prawnej

Glosa krytyczna dotyczy możliwości następczego potwierdzenia czynności prawnej dokonanej przez członka zarządu z naruszeniem zasad reprezentacji określonych w art. 210 § 1 k.s.h. Kluczowe znaczenie dla praktyki obrotu ma odpowiedź na pytanie, czy naruszenie tego przepisu skutkuje bezwzględną nieważnością czynności prawnej, czy też prowadzi do jej bezskuteczności zawieszanej i otwiera możliwość późniejszej ratyfikacji. Na tle analizowanego zagadnienia ukształtowały się w doktrynie i orzecznictwie rozbieżne stanowiska, co wywołało istotną niepewność prawną. Uporządkowaniu tej problematyki miała służyć nowelizacja art. 39 k.c., której celem było przyjęcie konstrukcji tzw. czynności niezupełnej. Mimo to w komentowanym orzeczeniu Sąd Najwyższy – pomijając treść i funkcję znowelizowanego art. 39 § 1 k.c. – opowiedział się za utrzymaniem koncepcji bezwzględnej nieważności czynności dokonanej z naruszeniem art. 210 § 1 k.s.h.

Teza wyroku Sądu Najwyższego z dnia 8 listopada 2024 r. (II CSKP 1733/22)¹

„W sytuacji, w której spółka z ograniczoną odpowiedzialnością reprezentowana przez prezesa zarządu, będącego współnikiem spółki cywilnej zawiera umowę z dwoma innymi współnikami tej spółki, ze względu na art. 865 i 866 k.c.², zastosowanie ma art. 210 § 1 k.s.h.³, tj. zachodzi konieczność reprezentacji spółki z ograniczoną odpowiedzialnością przez radę nadzorczą lub pełnomocnika powołanego uchwałą zgromadzenia współników. Odmienne wykładnia prowadziłaby do możliwości obchodzenia art. 210 § 1 k.s.h. z wykorzystaniem konstrukcji spółki cywilnej. Skutkiem naruszenia art. 210 § 1 k.s.h. jest, w świetle art. 58 § 1 k.c., nieważność umowy zawartej z takim naruszeniem”⁴. W głosie wykorzystano metodę dogmatycznoprawną polegającą na analizie i wykładni przepisów prawa z odwołaniem do dorobku doktryny oraz orzecznictwa.

¹ Wyrok SN z dnia 8 listopada 2024 r., II CSKP 1733/22, Legalis nr 3170792.

² Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (t.j. Dz.U. 2024, poz. 1061 ze zm.).

³ Ustawa z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (t.j. Dz.U. 2024, poz. 18).

⁴ *Ibidem*.

I. Stan faktyczny

13 sierpnia 2014 r. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, działająca jako zamawiający, zawarła ze spółką cywilną, występującą w roli wykonawcy, umowę o dzieło, której przedmiotem było wykonanie i montaż mebli w nowo powstającym klubie fitness. Z uwagi na niewykonanie umowy w ustalonym terminie zamawiający odstąpił od umowy i zażądał zwrotu zaliczek. Jednocześnie działając pod presją czasu, zawarł z innym wykonawcą umowę o dzieło o tożsamym zakresie, jednak na wyższych warunkach cenowych ze względu na krótki termin realizacji zamówienia.

W następstwie powyższych okoliczności spółka z ograniczoną odpowiedzialnością wystąpiła z powództwem przeciwko dwóm wspólnikom spółki cywilnej, domagając się solidarnego zasądzenia odszkodowania. Wyrokiem z dnia 23 maja 2019 r. (IX GC 310/16) Sąd Okręgowy w Krakowie zasądził od jednego z pozwanych wspólników (M.S.1) odszkodowanie, od którego to wyroku M.S.1 wniósł apelację. Sąd Apelacyjny w Krakowie w wyroku z dnia 17 lutego 2021 r. (I Aga 226/19) stwierdził brak podstaw do dochodzenia roszczenia z tytułu niewykonania zobowiązania, uznając, że umowa o dzieło była nieważna z uwagi na wadliwą reprezentację zamawiającego przy jej zawieraniu. W dalszej kolejności Sąd Najwyższy oddalił skargę kasacyjną M.S.1, w pełni popierając stanowisko Sądu Apelacyjnego w Krakowie.

Zgodnie z ustalonym stanem faktycznym w chwili zawarcia umowy o dzieło wspólnikami spółki cywilnej były trzy osoby fizyczne: 1) M.S.; 2) M.S.1; 3) B.G., przy czym ostatni z nich pełnił równocześnie funkcję jedyne go członka zarządu powódki.

2. Stanowisko Sądu Najwyższego

Sąd Najwyższy skoncentrował się na ocenie ważności umowy o dzieło, identyfikując dwa kluczowe zagadnienia prawne. Po pierwsze, uznał, że w świetle art. 865 i 866 k.c. w sytuacji, gdy umowa zawierana jest pomiędzy spółką

z ograniczoną odpowiedzialnością a spółką cywilną, której wspólnikiem jest członek zarządu tej pierwszej, zastosowanie znajduje art. 210 § 1 k.s.h. Po drugie, Sąd Najwyższy stwierdził, że reprezentacja spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z naruszeniem art. 210 § 1 k.s.h., a więc z pominięciem rady nadzorczej lub pełnomocnika ustanowionego uchwałą zgromadzenia wspólników, prowadzi do nieważności umowy zgodnie z art. 58 § 1 k.c.

3. Skutki naruszenia art. 210 § 1 k.s.h. – przegląd stanowisk

Pierwsza część tezy przedstawionej przez Sąd Najwyższy zasługuje na pełną aprobatę. Odmienne należy ocenić drugą część stanowiska, odnoszącą się do skutków naruszenia art. 210 § 1 k.s.h., która budzi poważne wątpliwości. Dla przejrzystości wyводу należy wskazać, że zasadniczym problemem jest ustalenie, czy naruszenie art. 210 § 1 k.s.h. prowadzi do bezwzględnej nieważności czynności prawnej, czy też w świetle art. 39 § 1 k.c. stanowi przypadek czynności bezskutecznie zawieszanej.

Zaskakuje brak jakiegokolwiek odniesienia się przez Sąd Najwyższy do art. 39 § 1 k.c., który w dacie orzekania obowiązywał już od ponad 5 lat. Co więcej, zgodnie z art. 35 ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu wprowadzenia uproszczeń dla przedsiębiorców w prawie podatkowym i gospodarczym⁵ znowelizowany art. 39 § 1 k.c. stosuje się również do umów zawartych przed wejściem w życie omawianej regulacji, a więc przed 1 marca 2019 r.

Treść uzasadnienia wyroku pozostawia wyraźny niedosyt. Sąd Najwyższy skoncentrował się głównie na rekonstrukcji stanu faktycznego, natomiast skutki wadliwej reprezentacji spółki z o.o. zostały omówione jedynie powierzchownie. Ograniczono się do ogólnego stwierdzenia, że art. 210 § 1 k.s.h. ma charakter bezwzględnie

⁵ Ustawa z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu wprowadzenia uproszczeń dla przedsiębiorców w prawie podatkowym i gospodarczym (t.j. Dz.U. 2018, poz. 2244), dalej: ustawa zmieniająca.

obowiązujący, co skutkuje *ex tunc* nieważnością czynności prawnej dokonanej z jego naruszeniem.

Natomiast sam fakt, że art. 210 § 1 k.s.h. ma charakter bezwzględnie obowiązujący, nie przesądza jednak o nieważności czynności prawnej. W obowiązującym stanie prawnym nie stanowi on wyłącznej podstawy prawnej do stworzenia adekwatnej normy prawnej. Tym bardziej że przepis ten nie rozstrzyga o skutkach wadliwej reprezentacji. Tymczasem w systemie prawa prywatnego istnieje regulacja, która pełni taką funkcję i która na podstawie odesłania z art. 2 k.s.h. znajduje zastosowanie do art. 210 § 1 k.s.h., i jest nią art. 39 § 1 k.c.⁶, oba przepisy należy zatem wyklądać łącznie, z uwzględnieniem ich funkcji i relacji systemowej.

W tym kontekście niepokoi fakt, że Sąd Najwyższy całkowicie pominął rozważania dotyczące zakresu zastosowania art. 39 § 1 k.c. do sytuacji, w której dochodzi do naruszenia art. 210 § 1 k.s.h. Można przypuszczać, że przyczyną takiego podejścia jest utrwalona linia orzecnicza, która tradycyjnie przypisuje naruszeniu art. 210 § 1 k.s.h. skutek bezwzględnej nieważności⁷. Warto jednak zauważyć, że stanowisko to zostało ukształtowane na gruncie poprzedniego stanu prawnego, a nawet wówczas było ono kwestionowane zarówno w doktrynie⁸, jak i orzecznictwie⁹, gdzie postulowano możliwość następczego potwierdzenia czynności prawnej na podstawie art. 103 § 1 k.c.

Od 1 marca 2019 r. obowiązuje znówelizowany art. 39 § 1 k.c., który z niezrozumiałych powodów wciąż nie znajduje odzwierciedlenia w najnowszym orzecznictwie¹⁰. Jak trafnie wskazał Andrzej Szlęzak, zaskakuje nie tyle brak stosowania art. 39 § 1 k.c., ale przede wszystkim brak argumentacji uzasadniającej jego niestosowanie¹¹.

Dla porządku analizy należy odnotować, że przegląd cyklicznie wydawanych aktualizacji komentarzy do art. 210 k.s.h. również prowadzi do podobnych wniosków. Zbigniew Jara¹² w komentarzu z 2025 r. szczegółowo referuje różne stanowiska dotyczące skutków naruszenia art. 210 § 1 k.s.h., przytaczając wiele orzeczeń oraz publikacji. Ostatecznie konkluduje, że czynność dokonana z jego naruszeniem ma charakter niezupełny, może jednak zostać konwalidowana na podstawie art. 103 § 1 k.c., przy czym argumentacja Zbigniewa Jary została przeprowadzona na podstawie poprzedniego stanu prawnego i nie była zaktualizowana o nowy art. 39 k.c. Wymaga natomiast zwrócenia uwagi, że w tej samej publikacji w komentarzu do art. 379 k.s.h., stanowiącego odpowiednik art. 210 § 1 k.s.h. dla spółki akcyjnej, Tomasz Szczurowski¹³ odnotowuje nowelizację art. 39 k.c., uznając jego zastosowanie do czynności dokonanych z naruszeniem art. 379 § 1 k.s.h., choć tylko do czynności zawartych po wejściu w życie nowelizacji, co pozostaje sprzeczne z art. 35 ustawy zmieniającej.

Robert Pabis¹⁴ w komentarzu z 2024 r. stwierdza, że czynność prawna zdziałana z naruszeniem art. 210 § 1 k.s.h. jest nieważna, nie odnosząc się do znówelizowanego art. 39 § 1 k.c.

⁶ Wskazuje na to też A. Szlęzak, *Czynność prawna dokonana przez organ osoby prawnej z przekroczeniem zakresu umocowania. Klauzula salwatoryjna. Glosa do wyroku SN z 26.01.2024 r., II CSKP 80/23*, „Państwo i Prawo” 2024, z. 9, s. 141.

⁷ W ramach przykładu można wskazać wyrok SN z dnia 29 stycznia 2014 r., II PK 124/13, Legalis nr 797009. Szczegółowo omawia to stanowisko wraz z przytoczeniem licznych orzeczeń Z. Jara [w:] *Kodeks spółek handlowych. Komentarz*, red. Z. Jara, Warszawa 2025, art. 210, pkt D.

⁸ Zob. wraz z przytoczoną tam literaturą A. Opalski [w:] *Kodeks spółek handlowych*, t. IIA: *Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Komentarz. Art. 151–226*, red. A. Opalski, Warszawa 2018, art. 210, nb. 45–48.

⁹ Uchwała 7 sędziów SN z dnia 14 września 2007 r., III CZP 31/07, Legalis nr 87057.

¹⁰ Wyrok SN z dnia 26 stycznia 2024 r., II CSKP 80/23, Legalis nr 3040555.

¹¹ A. Szlęzak, *Czynność prawna...*, s. 141.

¹² Z. Jara [w:] *Kodeks spółek handlowych. Komentarz*, red. Z. Jara, Warszawa 2025, art. 210, pkt D.

¹³ T. Szczurowski [w:] *Kodeks spółek handlowych. Komentarz*, red. Z. Jara, Warszawa 2025, pkt D.IV.

¹⁴ R. Pabis [w:] *Kodeks spółek handlowych. Komentarz*, red. J. Bieniak, Warszawa 2024, art. 210, nb. 30.

Małgorzata Dumkiewicz¹⁵ w komentarzu z 2024 r. również wskazuje, że naruszenie art. 210 § 1 k.s.h. powoduje bezwzględną nieważność czynności prawnej, nie odnosząc się do znowelizowanego art. 39 § 1 k.c. Natomiast Andrzej Kidyba¹⁶ pomimo nowelizacji art. 39 k.c. nadal podtrzymuje, że skutkiem niezastosowania się do art. 210 § 1 k.s.h. jest bezwzględna nieważność czynności prawnej, gdyż art. 39 k.c. dotyczy działania przez *falsus* organu, który nie występuje w przypadku omawianej wadliwej reprezentacji spółki. Ponadto w najnowszej literaturze wciąż prezentowane jest stanowisko podtrzymujące konserwatywny pogląd o bezwzględnej nieważności¹⁷.

Odnotowania wymaga, że coraz silniej wybrzmiewają głosy dopuszczające następcze potwierdzenie czynności prawnej zawartej przez członka zarządu z naruszeniem art. 210 § 1 k.s.h. na podstawie art. 39 § 1 k.c.¹⁸

4. Krytyka niestosowania art. 39 § 1 k.c.

Niemniej dla rzetelnej analizy omawianego zagadnienia konieczne jest rozważanie potencjalnych argumentów przeciwko stosowaniu art. 39 § 1 k.c. oraz ich krytyczna ocena.

Po pierwsze, można wskazać na brak potrzeby uwzględnienia art. 39 § 1 k.c., gdyż dotyczy on tzw. rzekomego (fałszywego) organu. Klasycznym przykładem jest sytuacja, w której członkowi zarządu wygasł mandat, a mimo to zawarł umowę w imieniu spółki. W takim przypadku druga strona może, zgodnie z art. 39 § 1 k.c., wystąpić do spółki z żądaniem potwierdzenia zawarcia umowy, co powinno nastąpić zgodnie z zasadami reprezentacji. W przypadku naruszenia art. 210 § 1 k.s.h. mamy do czynienia z odmienną sytuacją. To członek zarządu – formalnie uprawniony do reprezentowania spółki – dokonuje czynności w imieniu spółki, co oznacza, że narusza ustawowy zakaz reprezentacji przy tego typu czynnościach. Tym samym nie jest to przypadek klasycznego działania rzekomego organu. Należy jednak zwrócić uwagę, że art. 39 § 1 k.c. wyraźnie wskazuje, iż możliwość następczego potwierdzenia czynności prawnej dotyczy nie tylko braku umocowania, lecz także jego przekroczenia. Artykuł 39 § 1 k.c. swoim zakresem obejmuje dwa rodzaje wadliwej reprezentacji, tj. całkowity brak umocowania oraz działanie z przekroczeniem jego granic. Zgodnie z ogólną normą wynikającą z art. 204 § 1 i 2 k.s.h. członek zarządu jest uprawniony do reprezentowania spółki, a prawo to nie może zostać ograniczone ze skutkiem wobec osób trzecich, z wyjątkiem ograniczeń wynikających z ustawy. Taki wyjątek wprowadza właśnie art. 210 § 1 k.s.h., który wyłącza uprawnienie zarządu do reprezentowania spółki w umowie zawieranej z członkiem zarządu. Tym samym prawo piastuna do reprezentowania spółki przy takich czynnościach zostało ustawowo wyłączone. Jeżeli pomimo tego członek zarządu dokonuje czynności prawnej, działa jako osoba przekraczająca zakres swojego umocowania. Tego rodzaju działanie w świetle art. 39 § 1 k.c. skutkuje bezskutecznością za-

¹⁵ M. Dumkiewicz, *Kodeks spółek handlowych. Komentarz*, Warszawa 2024, art. 210, pkt 10.

¹⁶ A. Kidyba [w:] M. Dumkiewicz, A. Kidyba, *Komentarz aktualizowany do art. 1–300 Kodeksu spółek handlowych*, LEX 2025, art. 210, pkt 2.

¹⁷ Tak: S. Kidyba, *Special Representatives of Companies in Disputes with the Company*, „Studia Iuridica Lublensia” 2021, nr 2, s. 254; J.P. Naworski, *Pełnomocnik powołany uchwałą zgromadzenia wspólników, o którym mowa w art. 210 § 1 k.s.h. – glosa do wyroku Sądu Najwyższego z 22.02.2023 r., II CSKP 785/22*, „Glosa” 2024, nr 2, s. 28; P. Plesiński, *Dopuszczalność powoływania członka zarządu na pełnomocnika z art. 210 § 1 k.s.h. – glosa do wyroku Sądu Najwyższego z 22.02.2023 r., II CSKP 785/22*, „Glosa” 2024, nr 3, s. 41.

¹⁸ Tak: M. Baszczyk, *Reprezentacja spółki z o.o. w umowie z członkiem zarządu – kilka uwag na tle art. 210 § 1 k.s.h.*, „Przegląd Prawa Handlowego” 2020, nr 3, s. 49; W. Wyrzykowski, *Wpływ nowelizacji art. 39 k.c. na zasady reprezentowania spółki kapitałowej w umowach pomiędzy spółką a jej członkiem zarządu*, „Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego” 2020, nr 1, s. 26–29; A. Herbet [w:] *Zobowiązania. Przepisy ogólne i powiązane przepisy Księgi I KC*, t. I: *Komentarz*, red. P. Machnikowski, Warszawa 2022, art. 39, nb. 12; A. Szlęzak, *Czynność prawna...*, s. 139; pośrednio też: J.A. Strzępka, E. Zielińska, *Kodeks spółek handlowych. Komentarz* [w:] *Kodeks spółek handlowych. Komentarz*, red. P. Pinior, J.A. Strzępka, Warszawa 2024, art. 210, nb. 21.

wieszoną, a zatem czynność może zostać następnie potwierdzona.

Po drugie, można podnieść argument, że art. 39 § 1 k.c. ma zastosowanie jedynie wówczas, gdy to organ osoby prawnej był uprawniony do reprezentowania spółki. Tymczasem jak już wskazano, art. 210 § 1 k.s.h. całkowicie wyłącza zarząd z kręgu podmiotów uprawnionych do reprezentowania spółki w relacji z członkiem tego organu. Uprawnienie to przysługuje wyłącznie radzie nadzorczej albo pełnomocnikowi ustanowionemu uchwałą zgromadzenia wspólników. W konsekwencji zgodnie z tą koncepcją naruszenie art. 210 § 1 k.s.h. nie skutkuje powstaniem czynności nieuzupełnionej w rozumieniu art. 39 § 1 k.c., ponieważ to nie organ powołany do reprezentacji spółki (zarząd) powinien ją reprezentować. Takie stanowisko można oprzeć wyłącznie na wykładni literalnej. Należy jednak podkreślić, że literalna wykładnia przepisów nie powinna być stosowana w oderwaniu od pozostałych dyrektyw interpretacyjnych. Zgodnie z powszechnie akceptowaną w prawie cywilnym derywacyjną koncepcją wykładni prawa proces wykładni obejmuje również reguły systemowe i funkcjonalne, które powinny być traktowane jako równorzędne¹⁹. W tym świetle przedstawiona argumentacja nie może zostać uznana za przekonującą. Celem art. 39 § 1 k.c. jest stworzenie ogólnej, systemowej regulacji mającej na celu zapewnienie bezpieczeństwa i stabilności obrotu prawnego. Jak słusznie wskazano w uzasadnieniu projektu ustawy nowelizującej²⁰, przepis ten został ukształtowany z myślą o ujednoliceniu skutków wadliwej reprezentacji osób prawnych działających za pośrednictwem swoich organów, co stanowi zasadę

wynikającą z art. 38 k.c. Nie sposób więc przyjąć, że celem ustawodawcy było intencjonalne wykluczenie z zakresu zastosowania art. 39 § 1 k.c. sytuacji, w której członek zarządu dokonuje czynności z naruszeniem art. 210 § 1 k.s.h. Tym bardziej że pełnomocnik powołany uchwałą zgromadzenia wspólników dysponuje szczególnym mandatem do reprezentacji spółki. Zasadnie wskazuje się, że celem udzielenia pełnomocnictwa w trybie art. 210 § 1 k.s.h. jest *de facto* zastąpienie zarządu i przejęcie jego uprawnień w odniesieniu do pewnych czynności prawnych²¹. Dodatkowo, alternatywnie, w omawianym przypadku spółka może być reprezentowana przez radę nadzorczą, a więc organ spółki, który zostaje wyposażony w prawo do reprezentacji w tej szczególnej sytuacji. Tym bardziej zasadna staje się teza, że art. 39 § 1 k.c. znajduje zastosowanie w przypadkach naruszenia art. 210 § 1 k.s.h. Członek zarządu, dokonując czynności prawnej wbrew art. 210 § 1 k.s.h., działa zamiast „organu” właściwego do reprezentacji (pełnomocnika albo rady nadzorczej), w związku z czym jego działanie należy zakwalifikować jako przekroczenie umocowania, a dokonana czynność może zostać skutecznie potwierdzona.

Podsumowanie

Członek zarządu mimo przysługującego mu prawa do reprezentowania spółki przekracza zakres swojego umocowania, jeżeli działa w jej imieniu przy czynności, w której występuje jako druga (lub inna) strona²². Zgodnie z art. 39 § 1 k.c. w zw. z art. 210 § 1 k.s.h. czynność ta ma charakter bezskutecznie zawieszony (czynność nieuzupełniona) i może zostać potwierdzona zgodnie z zasadami reprezentacji spółki.

Oznacza to, że potwierdzenia powinna dokonać rada nadzorcza lub pełnomocnik ustano-

¹⁹ Z. Radwański, *Uwagi o wykładni prawa cywilnego*, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 2009, z. 1, s. 10–16; Z. Radwański, M. Zieliński, [w:] *System Prawa Prywatnego*, t. 1: *Prawo cywilne – część ogólna*, red. M. Safjan, Warszawa 2012, s. 527–529.

²⁰ Uzasadnienie do projektu o zmianie niektórych ustaw w celu wprowadzenia uproszczeń dla przedsiębiorców w prawie podatkowym i gospodarczym z dnia 25 września 2018 r. (druk nr 2862), s. 43.

²¹ Wyrok SA w Warszawie z dnia 15 kwietnia 2019 r., V ACa 40/18, Legalis nr 2429709.

²² Dotyczy to zakresu podmiotowego art. 210 § 1 k.s.h., a nie wszelkich przypadków, w których członek zarządu występuje jako druga strona (np. jako członek zarządu innej spółki).

wiony uchwałą zgromadzenia wspólników. Należy jednak również przyjąć, że sama uchwała zgromadzenia wspólników zatwierdzająca czynność prawną, przekazana drugiej stronie, prowadzi do jej skutecznej ratyfikacji²³.

Nie istnieje zatem potrzeba konstruowania kolejnych etapów ratyfikacji polegających najpierw na powołaniu pełnomocnika, a następnie

na potwierdzeniu przez niego czynności dokonanej z naruszeniem art. 210 § 1 k.s.h., skoro funkcjonalnie potwierdzenie stanowi wykonanie treści uchwały. Przyjęcie obligatoryjnego wymogu dokonania potwierdzenia przez pełnomocnika prowadziłoby do zbędnego skomplikowania i wydłużenia procedury, w szczególności poprzez konieczność zachowania rygoru formy zarówno dla samej uchwały, jak i dla czynności potwierdzającej dokonywanej przez pełnomocnika.

²³ Odmienne: W. Wyrzykowski, *Wpływ nowelizacji...*, s. 27.

Abstract

The effects of violating the rules of representation of a limited liability company under Art. 210 § 1 of the Commercial Companies Code – commentary on the judgment of the Supreme Court of 8 November 2024, II CSKP 1733/22

Keywords: management board member's agreement with the company; nullity of legal act; suspended ineffectiveness; ratification of legal act

This critical commentary addresses the issue of whether a legal act performed by a management board member in violation of the representation rules set forth in Art. 210 § 1 of the Polish Commercial Companies Code (CCC) may be subsequently ratified. The key practical question is whether such a violation leads to absolute nullity of the legal act, or rather results in its suspended ineffectiveness, thereby allowing for later confirmation. The legal doctrine and case law have developed divergent views on this issue, generating significant legal uncertainty. The amendment of Art. 39 of the Civil Code (CC) – introducing the concept of an incomplete legal act – was intended to bring clarity. Nevertheless, in the judgment under commentary, the Supreme Court, disregarding the content and function of the amended Art. 39 § 1 CC, reaffirmed the concept of absolute nullity for acts performed in breach of Art. 210 § 1 CCC.

Bibliografia

Literatura

- Baszczyk M., *Reprezentacja spółki z o.o. w umowie z członkiem zarządu – kilka uwag na tle art. 210 § 1 k.s.h.*, „Przegląd Prawa Handlowego” 2020, nr 3.
- Dumkiewicz M., *Kodeks spółek handlowych. Komentarz*, Warszawa 2024.
- Herbet A. [w:] *Zobowiązania. Przepisy ogólne i powiązane przepisy Księgi I KC*, t. I: Komentarz, red. P. Machnikowski, Warszawa 2022.
- Jara Z. [w:] *Kodeks spółek handlowych. Komentarz*, red. Z. Jara, Warszawa 2025.
- Kidyba A. [w:] M. Dumkiewicz, A. Kidyba, *Komentarz aktualizowany do art. 1–300 Kodeksu spółek handlowych*, LEX 2025.
- Kidyba S., *Special Representatives of Companies in Disputes with the Company*, „Studia Iuridica Lublinensia” 2021, nr 2.
- Naworski J.P., *Pełnomocnik powołany uchwałą zgromadzenia wspólników, o którym mowa w art. 210 § 1 k.s.h. – glosa do wyroku Sądu Najwyższego z 22.02.2023 r., II CSKP 785/22*, „Glosa” 2024, nr 2.
- Opalski A. [w:] *Kodeks spółek handlowych*, t. IIA: *Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Komentarz. Art. 151–226*, red. A. Opalski, Warszawa 2018.
- Pabis R. [w:] *Kodeks spółek handlowych. Komentarz*, red. J. Bieniak, Warszawa 2024.

Plesiński P., *Dopuszczalność powoływania członka zarządu na pełnomocnika z art. 210 § 1 k.s.h. – glosa do wyroku Sądu Najwyższego z 22.02.2023 r., II CSKP 785/22*, „Glosa” 2024, nr 3.

Radwański Z., *Uwagi o wykładni prawa cywilnego*, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 2009, z. 1.

Radwański Z., Zieliński M. [w:] *System Prawa Prywatnego*, t. 1: *Prawo cywilne – część ogólna*, red. M. Safjan, Warszawa 2012.

Strzępka J.A., Zielińska E. [w:] *Kodeks spółek handlowych. Komentarz*, red. P. Pinior, J.A. Strzępka, Warszawa 2024.

Szczurowski T. [w:] *Kodeks spółek handlowych. Komentarz*, red. Z. Jara, Warszawa 2025.

Szlęzak A., *Czynność prawna dokonana przez organ osoby prawnej z przekroczeniem zakresu umocowania. Klauzula salwatoryjna. Glosa do wyroku SN z 26.01.2024 r., II CSKP 80/23*, „Państwo i Prawo” 2024, z. 9.

Wyrzykowski W., *Wpływ nowelizacji art. 39 k.c. na zasady reprezentowania spółki kapitałowej w umowach pomiędzy spółką a jej członkiem zarządu*, „Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego” 2020, nr 1.

Akty prawne

Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (t.j. Dz.U. 2024, poz. 1061 ze zm.).

Ustawa z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (t.j. Dz.U. 2024, poz. 18).

Ustawa z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu wprowadzenia uproszczeń dla przedsiębiorców w prawie podatkowym i gospodarczym (t.j. Dz.U. 2018, poz. 2244).

Uzasadnienie do projektu o zmianie niektórych ustaw w celu wprowadzenia uproszczeń dla przedsiębiorców w prawie podatkowym i gospodarczym z dnia 25 września 2018 r. (druk nr 2862).

Orzecznictwo

Uchwała 7 sędziów SN z dnia 14 września 2007 r., III CZP 31/07, Legalis nr 87057.

Wyrok SN z dnia 29 stycznia 2014 r., II PK 124/13, Legalis nr 797009.

Wyrok SA w Warszawie z dnia 15 kwietnia 2019 r., V ACa 40/18, Legalis nr 2429709.

Wyrok SN z dnia 26 stycznia 2024 r., II CSKP 80/23, Legalis nr 3040555.

Wyrok SN z dnia 8 listopada 2024 r., II CSKP 1733/22, Legalis nr 3170792.